

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserții nefrancați nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena
R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto
Maas), H. Schalk, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Oppelk, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dassbe; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
garmonid pe o colână 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagină a III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 80 baz.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta“ este în fă-careți
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.
Se primumără la toate oficiile
postale din țara și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atâtă abonam-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 100.

Brașov, Vineri-Sâmbătă, 8 (20) Mai

1893.

O constatare neașteptată.

Brașov, 7 Mai v.

Câte nu face omul de nevoie și câte ar rămâne nefăcute, dacă n'ar interveni neîncunjurabila și nemilosa necesitate!

La acesta trebuie, că s'au gândit și colegii ministrului de honvedî br. Fejervary, când, în nise momente de supremă strimtare din partea opoziției maghiare, l'au audiat pe acesta afirmându lucruri pe cât de adevărate, pe atât de mult contestate și falsificate de ei înaintea publicității.

Ministrul Fejervary era constrins să a-și lua în apărare ordinul, prin care interdice oficerilor de honvedî de a participa în uniformă la serbarea inaugurării monumentului honvedilor căduți la 1848/9. El nu putea să-l justifice, decât susținându, că arma-tei nu-i pôte fi permisă a politisa, a se împărtași la demonstrațiunile politice. Și pentru ca părerea sa să apară și mai întemeiată el adause: „Acest principiu (adece ca soldatul să nu facă politică) trebuie să-l păstrăm cu deosebire noi, pentru că la noi există și o armată comună și pentru că la noi națiunea politică este alcătuită din mai multe naționalități“.

Afirmarea ministrului Fejervary privitoare la „națiunea politică“, este întemeiată în constituția și legile existente unguresci. După aceste națiunea politică nu este cea maghiară, ci ea se compune din toate naționalitățile, ce locuiesc de vécuri împreună cu Maghiarii pe pământul Transilvaniei și al Ungariei.

Br. Fejervary a constatat d'ér numai curatul adevăr, când a d'is, că „la noi națiunea politică se compune din mai multe naționalități“. D'ér invocându acest argument puternic pentru a apăra procederea sa în afacerea desvélirii monumentului, el'a trecut cu vederea, că soții săi dela guvern nu mai vor să țină s'émă de caracterul poliglot al statului ungar. A trecut cu vederea br. Fejervary, că nu de mult colegul său dela instrucțiunea publică, contele Csaky, a desfășurat tesa, că scopul legii de naționalitate dela 1868 este de a pregăti contopirea tuturor naționalităților cu națiunea maghiară.

Desbaterea proiectului de lege pentru regularea salariilor învățătorilor dela școlele populare ne-a dat privilegiu de-a ne convinge, că toate partidele maghiare din dietă fără deosebire împărtașesc această vedere și că de fapt ele sub „națiunea politică“ nu vor să mai înțelgă ad' decât națiunea maghiară, ér pe celelalte naționalități le consideră în adevăr, cum s'a exprimat de curend' Kossuth, ca pe o „poporațiune de coloniști rétăcitori“.

Era lucru firesc, ca în astfel de împrejurări, mărturisirea

ministrului de honvedî să provóce o furtună de desaprobări și contestațiuni din partea faimoșilor „legislatori“, cari de mult au redicat la valórea unui principiu de stat utopia de-a forma o singură națiune maghiară din diferitele naționalități.

Raportul stenografic spune, că afirmarea ministrului Fejervary, cumcă „națiunea politică se compune la noi din mai multe naționalități“ a fost întimpinată din partea opoziției cu protestări și sgomot, care a durat *câto-va minute*, ér din partea partidei guvernamentale cu strigăte: „Asta nu e așa! S'auđim, s'auđim!“

Nimic nu pôte caracteriza mai bine tendințele dușmane existenței naționalităților, de cari sunt stăpâniți Maghiarii din dietă fără deosebire, ca acesta manifestare demonstrativă a displăcerii lor, pentru că br. Fejervary a spus un adevăr.

Nu voim și nu putem să-i atribuim ministrului de honvedî, că ar fi drept și ar nutri simpatia față de naționalitățile, căci de era așa, i s'ar fi dat până acuma mii de ocaziuni să o dovedească, ceea ce îns' n'a făcut. Singurul merit, cel are, este, că, strinsu fiind în ching' de opoziția, a fost sincer în a arăta, că utopiile ei se lovesc de cruda realitate și că pe lângă Maghiarii mai sunt în această țară și alți factori, de cari trebuie să se țină s'éma, chiar și atunci când e vorba de glorificarea memoriei honvedilor căduți la 1848/9.

Căci bine să distingem. D'écă națiunea politică — cum a constatat br. Fejervary — constă din mai multe naționalități, atunci nici statul nu pôte fi „stat național maghiar“, nici armata honvedilor nu pôte fi „armată națională maghiară“.

Nu voim să cercetăm, d'écă ministrul de honvedî a avut în vedere acesta, când a răspuns contelui Apponyi, d'ér de sigur a avut în vedere dificultățile, ce de fapt se opun în cazul de față realizării dorințelor șovinismului militant, și le-a și indicat în vorbire sa cu totă sinceritatea. Br. Fejervary se deosebesce prin francheța sa soldătescă în mod favorabil de ministrul-președinte Wekerle, care cu fariseismul său a știut să încungiure or'ce combateri fățișă a n'isuințelor utopice maghiare și, ca să scape din încurcatură, s'a ascuns la spatele monarhului.

Un nou conflict în Bucovina.

În numărul trecut al fóiei noastre am amintit despre noul conflict dintre studenții români bucovineni și membrii societății polone „Sokol“ din Cernăuți. Vara trecută, cu ocaziunea inaugurării acestei societăți gimnastice, Polonii din Bucovina aflară cu cale să aranjeze mari demonstrațiuni

politice, îndreptate mai ales în contra Românilor. Între altele, ei năvăliră în grădina unui oteľ, unde o numărósă societate românescă, între cari și mulți studenți universitari, își petreceau împreună. Aci Polonii începură a persifla pe Români, insultându în mod grobianu mai ales pe tinerii studenți, cari în cele din urmă se vedură siliți a lua poziția energică față de obrasnicii lor adversari, astfel că aceștia trebuiră să părăsescă grădina, luând'o la sănătoasă care pe unde a apucat.

În urma acesta, membrii societății poloneze „Sokol“, încurajati din partea unor judecători poloni, aflară cu cale să intenteze procesu în contra studenților români, despre al' cărui decursu étă ce ni-se raporteză:

Cernăuți, 2 (14) Mai 1893.

Domnule Redactor! Curentul național, care nu se adénesce atât de mult, precum dorim, a întâmpinat în aceste zile câteva zăgazuri, la cari va trebui să și cerce ér puterea, să le rupă.

Momentul cel mai marcant din mișcarea acestă este acum procesul studenților români cu „socoliștii“ poloni, cari se plângu, că pápara ce-au mâncat'o astă vară în grădina hotelului Weiss de aici, studenții români li-au gătit'o și piparat'o. O mulțime de tineri români sunt acușati; nici unu Polon îns' nu-i acusat; o s'émă de poliștii sunt asemenea acușati, căci ar fi luat partea tinerilor noștri, fiindcă au pus la ordine pe Polecii, cari în sumeția lor au gândit, că pot trata pe Români ca pe canali.

Momentul cel mai ponderos din procesul acesta este: *reîndreptărea limbii române, în care tinerimea făcea deposițiunile exclusiv*. Judecătorul, care după lege trebuie să scie românesce, s'a făcut ridicol cu cele câteva fărâmaturi stropsite, ce rostea; el a respinsu să ia la protocol în românesce deposițiile românesce, și le-a luat nemșec, *deși acușati insistau să se ia românesce*; în sfirșit a pretinsu, că martorul, care scie nemșec, e dator să deponă nemșec (!), ceea ce formeză culmea aroganței lui polecesci. Brutal a fostu acestu funcționar, când a detrasu apărătorului cuvântul și i-a contestat dreptul de-a duce până la capétu apărarea, pentru-o apărătorul a pus nise întrebări, cari amenințau să devină fatale Polecilor.

Vă puteți închipui neliniștea, ce a cuprinsu publicul român, care asista la astfel de brutalități.

D-lu cav. Dr. Zotta a făcutu ieri, Sâmbătă, în dieta țării o interpelare subscrisă de d-nii bar. Vasilco, Mustatza, Strycea, cav. Grigorcea, Volcinski și de Turcan, care cere, ca ilegalitatea comisă să fi îndreptată și să se ia m'asuri, ca de aici înainte să nu se mai ivesc astfel de casuri. Președintele țării va răspunde într'o ședință proximă.

„Gazeta Bucovinei“ aduse un lung raport despre aceste întâmplări în numărul 34, care are și un supliment de 2 pagini. Articolul de fond apretieză procedura funcționarilor în acestu proces și este scrisu cu multă hotă-

rire; d'ér „Gazeta“ a fostu confiscată, notificându-se confiscarea pe la 12 ore din nopte.

Am povestit simplu și lasu faptele să vorbescă. Am fostu batjocurit de unu scriitor german cu numele de semiasiați. Asiatismul este îns' susținutu de străinii, ce au inundat țera „din Boian la vatra Dornii“, nu de poporul nostru alesu, care și cere și va soi să și recucerescă situația, de care este vrednic în țera lui.

— a. —

Articolul de fond pentru care a fostu confiscat numărul de Dumineca trecută al „Gazetei Bucovinei“, arată mai întâiu netemeiicia motivelor, din cari s'a intentat acestu proces, apoi criticându procederea volnică și ilegală a judecătorului polon Jakubowicz, continuă astfel:

D-lu Iakubowicz întâiu nu a voit să se permită ca protocolul să se pörte românesce cu acușatii și și-a procurat unu translatoru, ceea ce nu este admisă pentru limbele țării, ér a doua zi, când unu martor voia să facă depunerea sa în limba românescă, a d'is, că nu admite altă limbă decât cea nemșecă și nu a lăsat ca martorul să vorbescă românesce, o ilegalitate grozavă. După ce s'a cerut ca cel puțin depunerile făcute în limba română, în protocol să se scrie românesce, așa precum prescriu legile existente despre procedura penală, judecătorul éráși n'a voit să satisfacă acestei cereri, în urma dorinței exprimate îns' a trebuit să o pună această cerere justă cel puțin în protocol.

Amintim încă, că formularele nemșeci cu cari s'au citat acușatii (Vorladung) éráși nu corăspund legilor, asemenea formularele nemșeci pentru protocoale.

În fine s'a adus unu martor, care precum se scie a fostu servitor la d-lu Kapri și căruia acesta să-i fi fostu promis, că d'écă se va exprima în favorul Polonilor, el va cănta să-i procure unu postu de poliștu. Așa unui martor nu s'ar puté da cređământ, d'écă ar merge tóte după ordinea legală, îns' ce a făcutu domnul Iakubowicz? După ce apărătorul Românilor îl întrebă pe martorul respectiv ori de i-a promis ceva, d-lu Kapri, judecătorul — după propunerea reprezentantului procurat din Galiția pentru apărarea cauzei vătămăților — mai întâiu a muștrat pe apărătorul acușatorilor, ér la întrebările ori de martorul a fostu cândva servitor la Kapri, și ori de a vedutu pe care parte a corpului și pe ce instrumente poliștii l'au bătutu cu Kapri, judecătorul îi detrage apărătorului cuvântul și nu-i destul cu acesta, el declară, că nu-l pôte admite mai departe ca apărător!

Așa se pertracteză la noi procesele cu acușatii români; întâiu o ilegalitate după alta, și în fine unu act de violență brutală! Noi nu soim, ori de d-lu Iakubowicz a fostu autorizat la o astfel de procedură din partea altor membri ai tribunalului, sau de a făcutu aceste de capu său. D-lu Iakubowicz este încă foarte ténér, și pôte crede, că va face o plăcere membrilor poloni ai tribunalului, și că așa își va profita pentru ca-

riera sa, decât va căuta a combate pe Românii, în loc de a veghea asupra dreptului. Este însă trist, că pentru a face carieră la noi, se fiă necesară a comite astfel de nedreptate în contra Românilor.

Ore are d-lă Iakubowicz conștiință completă despre consecuențele unei proceduri ca acesta; el se nu uite, că în acestă casă nu are a face numai simplu cu Românii acusați, prin așa o tratare elă provacă o nemulțămire profundă și irită simțimentele întregii națiuni.

Oare va pute elă să pörte răspunderea pentru o întreprindere atât de provocătoare?

Națiunea română în ori-ce casă nu va uita această tractare; și decât vomă vedé că într'adevăr se continuă pe această cale, vomă trebui să tragemă consecuențe serioase, și deputații noștri voră trebui să observe altă atitudine cu astfel de sistem.

Nemții și Polonii voră trebui de acum înainte să se deprindă odată și cu ideea, că națiunea română nu numai că există aici, ci voește să se folosească ori unde de limba și dreptulă ei. Așa precum s'a început acum, se va repeta cererea de a fi respectat dreptul limbei române, căci precum amă dîș adese-ori, timpulă apatiei celor 20 de ani abia trecută nu se va mai întörce. A-lă reinvia ar fi ună lucru imposibil, și nimenea se nu și facă o idee falsă, că de acum înainte se se mai pötă face, ca națiunea română să uite, că voește să trăiească.

Amă ajunsă în fine și noi la convingerea, că o națiune nu pöte exista, fără a se folosi peste tot de limba sa și de dreptulă sêu, și că decât renunță la acestea, atunci trebuie să se desnaționalizeze, să înceteze cu timpul.

Națiunea română nu voește să dispară din această țără, și prin urmare vomă insista să ceremă dreptulă nostru națională și s'ă întrebămă în viața publică; cu acestă faptă se calculeze Nemții și Polonii de acum înainte.

Nu credemă, că tratarea nejusă și nedemnă, care o suferimă, se fie pe deplină cunoscută guvernului central și ministrului președinte. Situațiunea în Austria nu este acum tocmai astfel, ca se fiă numai decât necesară de a crea și aici în țără cea mai orientală o nemulțămire generală și profundă. În Dalmatia se cere dreptulă statului croată; Slovenii nu suntă tocmai mulțumiți cu sistemul de germanizare; Italienii din Tirolul meridională au părăsită dieta și facă politică de abstenență; despre poporul bohemă nici nu vomă să mai vorbimă, căci este prea cunoscută, până la care gradă a ajunsă acolo iritarea.

N'ar fi de folosă pentru întărirea statului, decât s'a provoca și aici în modă artificială ună stadiu de indignare și de nemulțămire a unei națiuni, și acei, cari lucră spre a o produce, pörtă o responsabilitate cu atât mai gravă, pentru că în Bucovina ar fi lucrul cel mai ușor de a face, ca se nu existe o astfel de nemulțămire, prin simplul mijloc de a căuta, ca se se respecte strictă legile statului din partea funcționarilor publici.

Ori și cum se fiă însă, putemă asigura pe toți, că noi vomă rămâne neclintiti și nu vomă ceda nimic din dreptulă nostru, care fiindă tot-odată o trebuință pentru existența noastră, vomă căuta s'ă ajungemă și vomă luora, fie și cu paguba materială, până ce vomă reuși.

CRONICA POLITICĂ.

— 7 (19) Maiu.

Diarul vienesă „Presse“ apreție în modul următor votul de neîncredere ală magnaților unguri: „Nici prin gândă nu ne trece, se ne amestecăm în afacerile interne ale Ungariei și se frângemă vre-o lance pentru magnații de acolo sêu pentru episcopat. Dér noi totuși, ca observatori amici, vedemă

în acești doi factori o putere cu totul respectabilă, care trăește și există de două vécuri în Ungaria, și care de ne-nemurate ori s'a arătată atât de tare și de practică, încâtă tot-deuna acela a suferit, care era cuprins de prejudiciu“.

Ună redactoră ală diarului „Gaulois“ din Parisă a avută o convorbire cu bătrânul mareșal Canrobert asupra dîsolvării parlamentului german. Bătrânul mareșal și-a exprimată temerea, că Germania, avendă odată întărirea cerută a armatei, va năvăli asupra Francoiei. Canrobert dîșe, că împăratul Wilhelm e ou multă mai prevădător, de câtă se ia răspunderea pentru ună conflictă europeană, care va fi o luptă de viață și mörte pentru fiă-care din ambele tabere aliante. — Numitulă redactoră îl mai întrebă și despre serviciul militar de doi ani. Canrobert răspunde, că cestiunea această e förte delicată. Eu însă, o astfel de lege nu o aș vota. Pöte n'am dreptate: dér totuși aș crede, că mi-am împănită datoria. Sub acestă punctă de vedere n'am pute noi asemăna aceste două mari armate. Eu tot-deuna m'am bătut cu soldați bătrâni și bravi, cu Suavi, Turcos și alții, și i-am vădut făcendă minuni, pe când trupe tinere reînnoite de curendă, cari n'au avută timpul să se deprindă cu războiul, nu le pötă conduce ori unde. Cu o mână de soldați bravi, ca cum am comandat eu, pötă face ce voește. Aceasta am arătat o noi în istoria noastră și chiar și în 1870. Caprivi a dîș, că Iena nu se pöte asemăna cu Metz, Sedan și Parisă. Caprivi a dîș, ce a voit să dîcă în interesul causei sale, dér istoria nu consună cu cele spuse de dîșulă“.

O telegramă din Petersburg a diarului englesă „Standard“ aduce următoarea scoire sensațională: „Se vorbește prin cercurile politice de aici, că divisiunile din Kiew și Odessa au primită ordină, ca se facă pregătiri pentru ocupațiunea Bulgariei; dér după ce reprezentanții alianței triple au declarat, că cazulă acesta va fi privit ca *casus belli*, s'au dată porunci contrare“.

SCRIILE ȚILEI.

— 7 (19) Maiu.

Convocarea delegațiilor. Föia oficiösă publică trei autografe preainalte, adresate ministrului de externe Kalnoky, ministrului-președinte Wekerle și ministrului-președinte conte Taaffe. În aceste autografe suntă convocate delegațiile pe ziua de 25 Maiu la Viena.

Demonstrațiunea în Praga. „Egyetértés“ primesce din Praga următoarea scoire telegrafică: Eri sêră, (16 Maiu) cătră örele 11, cătră ömen necunoscută au făcută ună șari-vari dinaintea casei aristocratice, spargendă și ferestrele. În casină se află și aristocrați din Praga, între cari principii Schwarzenberg și Rettingen. Demonstrațiunea ar aruncat pe ferestrii cu jimble vörtoșe, cu mere și pipe de gips, dintre cari una nimeri și rani la mână pe contele Chotek. Au spartă și ferestrele principelui Lobkowitz; totă această au öit s'o facă la principele Schwarzenberg, dér nu le-au succés. — Lui „Egyetértés“, „Budapesti Hirnap“ ș. a. li se telegrafiază: În orașă domnesce iritați la culme; poliția ține ocupate străzile, unde se află palatele nobililor feudali, locuințele Cehilor bătrâni și oasinele. Aș noaptea făptuitori necunoscută au legat ună strängă de gütulă statuei împăratului Francisc. Polițiștii au dată numai dimineața peste acestă atentat ne mai audită, depärtandă în grabă strängulă. Atentatulă a fostă sêvșit cu o cutezare necredibilă, fiindcă statua este förte înaltă și în apropierea ei suntă mai multe posturi polițienesce. Foiloră li s'a oprită, sub pedepsă confiscării, de-a aminti despre acestă casă; asemenea și foiloră din Viena.

Oficieri în rezervă și corporațiunile studenților. Ordinul ministrului de războiu, ca oficerii în rezervă să nu ia parte la manifestațiunile politice, a produsă mare iritațiune în cercurile studenților. În Viena s'a ținut de ună și adunare a membrilor de încredere ai diferitelor corporațiuni de studenți, în care s'a decis, ca se se adreseze la rectorat pentru ca se sprijinească acțiunea începută. Totă asemenea se se adreseze o petițiă camerei deputaților și delegațiilor. La această adunare a luată parte și studenții maghiari, cari s'au adresat deputaților conte Apponyi și Gabriel Ugron, ca să aperse cu cuvinte influente drepturile lor vätămăte și libertatea atacată. Aceștia pe cale telegrafică le-au răspuns, că voră interveni în dietă cu această cestiune. Deputații din parlamentul vienesă, Suess, Gross, și vice președinti Kathrein și Ebenhoch au promisă că voră interpela pe ministrul de războiu în delegațiune.

La parastasul pentru G. Barițiu, ce se va face mâine în Bucuresci, va asista și fiulă răposatului, d-lă Ieronim Barițiu, ca reprezentant ală familiei, în urma unei invitări din partea Academiei Române.

Papa Leon XIII și a exprimată mulțămite sale speciale aceloră magnați unguri, cari ou ocasiunea desbaterii bugetare, în camera magnaților, s'au întrepus pentru punctul de vedere catolic.

Logodna unui arhiduce. Föia oficiösă anunță, că cu voința prea înaltă a Majestății Sale, s'a logodit arhiducele Iosif Augustin ou arhiducea Augusta. Mirele este fiulă arhiducelui Iosif din Ungaria, ér Mirésa este fiica duelui de Bavaria și a arhiducesei Gizela, prin urmare o nepötă a M. Sale.

Importulă medicamentelor în România. Ună adausă ală listei medicamentelor, cari sub anumite condițiuni pötă fi importate în România, se află în biroulă camerei comerciale și industriale din Brașov.

Consiliile facultăților de litere și de sciințe din Bucuresci, după cum anunță „Timpul“, au decis, ca pe viitor, pentru vizarea diplomelor de licență sêu doctorat în străinătate, se se încasseze o taxă de 400 lei, întocmai ca pentru diplomele de doctorat în medicină.

Mortalitatea în Brașov. Din 7 până în 13 Maiu au murit 9 persoane și adecă: 1 de difterită, 1 de catară de intestine și 7 de alte böle. Prin urmare se vine pe 1000 locuitori pe an: 142.

Regina Natalia, după cum anunță diarele de dincolo, a plecată ieri la Vidra, de unde va merge la Cladova, unde se va întâlni cu fiulă ei Alexandru ală Serbiei. Regina Natalia va sta la Cladova două zile, apoi se va întörce la Bucuresci.

Home-rule. Desbaterea asupra proiectului home-rule în camera comunelor s'a amănătă până în 30 Maiu.

Scoire militară. M. S. monarculă a numit pe colonelul Alexandru Farkas de Felső-Eör, — comandant ală regimentului Nr. 1 de husari din loc, — comandant ală brigădei 15 de cavalerie.

Esecutată. Din Esseg se anunță cu data de 16 Maiu, că acolo a fostă spânzurată, prin căleulă Kozarek, Matias Jelacici, care în vëra anului trecută a împușcată pe doi proprietari. La esecutare nu a fostă lăsată nimenea, afară de raportorii diarelor, funcționarii judecătorești și miliția. Delicventulă a fostă förte liniștit.

Maiat. Societatea sodalilor români din Brașov va arangia Duminecă în 9 Maiu v. c. o excursiune în Stejeriș, la care invită pe toți binevoitorii Asociațiunei pentru sprijinirea meseriilor. Plecarea va fi la 1 öra p. m. din Gröveri. La oasă decât timpulă va fi nefavorabilă, excursiunea se amănă pe altă dată.

Concertă de binefacere. Joi în 25 Maiu n. c. musica örășenescă va da ună concertă de binefacere în sala hotelului Centrală Nr. 1, în favorul membrului ei Wilhelm Rothe, devenit invalid. Bilete se pötă căpeta în librăria Heinrich Zeidner. (Tergulă grăului).

Cununiă. D-lă Dionisiu Olinschi Olinescu, din Cernăuți, se va cununa la 9 (21) Maiu v. c. cu d-ra Veronica Cerneavsch, fiica d-lui parochă și esarchă archiepiscopescă Vladimir Cerneavsch din Cadobști.

Ună medicamentă de casă förte întrebunțat. Cererea crescendă după Moll's franzbrantwein și sare dovedește, că e ună mijlocă förte bună și alinătoră de dureri contra reumatismului. Sticla 00 cr. Se pöte căpeta dînică prin poște dela farmacistulă A. MOLL, k. u. k. liferantă ală curței, Viena Tuchlauben Nr. 9. În depourile din provinciă se se ceră preparatele lui Moll, prevădute cu marca și subscrierea.

Statua honveților.

— Din desbaterile dietei. —

Foculă discusiunei asupra desvölirei statuei honveților l'a dusă până la culme opozițiă maghiară din dietă, în ședința dela 16 Maiu. Eroii dietei acestei ședințe dietale au fostă contele Albert Apponyi și ministrul de honveți Fejérvary. Pe lângă ei Wekerle și Ugron. Desvölându-și interpelațiunea sa la adresa ministrului de honveți.

Albert Apponyi dîșe, că cele întemplate în diua precedentă îi impună datoria să mai vorbească odată. Va face-o însă fără de-a provoca agitațiă în public. Purcedendă din această vră elă se se pronunțe în potriua unor momente așa de pildă, în contra acelei mărturisiri a ministrului-președinte, că elă n'a avută cunoscută prealabilă despre ordinul ministrului de războiu. Acestă însă, ori de câte ori scoie, că stă față cu mișcări politice, conformă spiritului instituțiilor unguresce și din stima ce trebuie să aibă față de guvern, nu pöte da ună astfel de ordin, mai înainte de a se înțelege ou guvernul. (Vii aplause în stânga și stînga extremă.)

Ală doilea momentă cu care nu se pöte împăca este, că ministrul-președinte a contribuită apröpe întră tôte la motivarea ordinului ministrului de războiu, care a redusă serbarea desvölirei statuei la o demonstrațiă politică, ér față de această d-lă ministru-președinte a tăcut, n'a dîș nimic. Ună conceptă mai greșită și mai periculosă decât acesta, nu se pöte închipui. Dacă reducemă ori-ce manifestare a sentimentului nostru, ce stă în legătură cu afacerile publice, la demonstrațiă politică, atunci astfel de demonstrațiă politică ar fi și primirea insufletită, pöröasă din sentimentul nostru de fidelitate, ce-o facemă regelui, când vine între noi, și demonstrațiă politică ar fi chiar și serbarea milenului. (Mișcare și aprobări în stînga și stînga extremă.) Demonstrațiă politică este, când cineva se alătură pe lângă una sêu alta dintre păreri, cari aparțin diferitelor curente politice ale partidelor, sêu când demonstrează pentru transformarea instituțiilor țării. Înțelegă că dela astfel de demonstrații armate trebuie să se retragă. Dér öre serbarea din 21 Maiu se ține de acele serbări, cari formeză controverse între curente diferite de partide? Se ține de acelea, cari formeză obiectă de lupte politice? Nu, căci ori-și-ce ar dîce cineva despre acele, în sensă politică, este lucru sfânt, că acei soldați, acei viteji, cari atunci s'au luptat și au cădüt, sub stindardulă na-

țională, pentru conștiința națiunii, pentru viitorul Maghiarului, — n'au politisat, ci au servit stindardului, care le sta în față, au urmat jurământul ce-au pus pe constituțiune și au murit pentru patria ce era în pericol. (Aprobări vii și îndelungate și „alien“-uri în stânga și stânga extremă).

Dér se dăce, că serbarea acésta, deși nu chiar după natura ei, în urma antecedentelor a degenerat în demonstrație politică. Aserțiunea acésta este o manta primejdioasă, deore-ce la toate preparativele lucrurilor, cari pun în mișcare milioane de inimi, pot să obvină momente din cari poți să faci conolușii la demonstrație politică. Asta însă aici nu poate sta, deore-ce în urma hotărârii comitetului arangeator al serbarilor honveđii trimițu din incidentul acesta telegramă de supunere regelui, simțind că sunt și astfel de ochi, cari în toate lucrările națiunii maghiare vrău să descopere echivoacitate, chiar și acolo unde esclude absolut natura lucrului; dér nu numai atât, ci ei, cari cu arma în mână au stat față cu dușmanul pentru apărarea constituției maghiare, se grăbesc a saluta pe primul pădător al constituției, pe regele împăcat. Acésta este cea dintâie antecedentă a serbarii. (Vii aprobări pe băncile opoziției) Eu cred, că tocmai hotărârea camerei de-a trimite o deputație la serbare, în fruntea căreia să stea președintele dietei, dovedește, că serbarea nu este o demonstrație politică. Pe baza acestora susțin, că motivarea ordinului din cestiune este greșită și numai regreta pot, că ministrul președinte, până la un punct ore-care, și l'a însușit, ér contra asta trebuie să protesteze.

Déca așa-dér nu stă, că serbarea va degenera în demonstrație politică, atunci cu atât mai vârtos trebuie desaprobată ordinul ministrului de honveđi. Honveđimea este instituția curată națională maghiară; ea este baza dezvoltării spiritului național maghiar în armată și susținerea caracterului național la honveđime este interesul nostru suprem, este comora noastră cea mai temută. Prin urmare ministrul de honveđi nu poate esmite ori susține un astfel de ordin, a cărui motivare se contrađice cu părerea parlamentului și cu convingerea ce formeză baza hotărârii dietei. Când dieta se prezintă la serbare prin o deputație, dând astfel expresiune încrederei față cu serbarea, atunci ministrul de honveđi, care este responsabil parlamentului maghiar, nu se poate pune pe o basă contrară.

La sfârșitul vorbirii sale Apponyi oțesece interpeleția sa în care intră pe ministrul de honveđi déca își susține și pe mai departe ordinațiunea de interdicere față cu honveđimea?

Ministrul Fejervary. Permiteți mi să mă pronunț pe scurtă asupra motivelor ce m'au condus, când am dat ordinațiunea. (S'auđim, s'auđim.) Mai înainte de toate mărturisesc, că mă bucur pentru-o dieta o rară înțelegere a luat aproape fără discuție hotărârea să fi reprezentată la serbare prin o deputație, care să depună o corónă pe statuă. (Mișcare și neliniște în stânga. S'auđim! S'auđim! în drépta.) Puteți fi convinși, că déca cu ocazia serbarii nu se va ivi nici o disonanță, nici o disordine... (Sgomot prelungit în stânga.)

Thaly Kalman: Veți face o cu poliști. Dela d-vóstră tot se poate aștepta (Mare sgomot).

Min. Fejervary: ...nime nu se va bucura mai mult decât mine. Dér în față ce statu organizat, armata trebuie să se fi departe de politică. (Mare mișcare și neliniște în stânga. Strigări: Asta nu-i politisare. Dér pe Jelaciol l'ați putut înconuna. O voce: Că doră chiar d-lu ministru este soldat). Eu nu figurez aici ca soldat, ci ca ministru. Dér principul acesta are mai ales valóre la noi și noi mai ales trebuie să-lu apărăm, fiindcă la noi există și armata comună și națiunea politică la noi constă din mai

multe naționalități. (Sgomot contrađicător ține câte va secunde, mare mișcare în stânga și stânga extremă. Strigăte. Asta nu stă! S'auđim, s'auđim! în drépta). În urma celor dize la noi mai vârtos, decât airea, trebuie să se pună pondú pe aceea, ce armata să se țină departe de ori ce politisare. (Sgomot în stânga extremă).

Thaly Kalman: Dér pe Jelaciol totuși l'ați înconunat!

Min. Fejervary: Cu consideratiune la acésta am trebuit la timpul său să primim în regulamentul punctul 46. Nu ađi numai, ci totdeuna am lucrat cu cea mai mare consecuență ca acésta dispozițiune a regulamentului să fi esecutată necondiționat. (Strigăte în stânga extremă: Ați demonstrat la statua lui Jelaciol!) Cred, că n'ar fi tocmai motivată, ca chiar acum să ne abatem de la regulamentul riguros esecutat (Strigări în stânga extremă: Dér de ce atunci Lobkowitz a primită invitarea?! Ați amintit în deosebi honveđimea, ca pe element special alcatuitor al puterii armate, căreia trebuie să i se permită a lua parte la serbare. Iertat, dér după părerea mea în aceeași putere armată trebuie să aibă valóre unul și același principiu.

Thaly Kalman: Stégul negru-galben!

Meszlényi Lajos: Der alte Zopf!

Min. Fejervary: După părerea mea armata trebuie să aibă un corp ofițeresc pătruns de unul și același principiu. Eu nu pot face deosebire între spiritul ofițerimei dela armata comună și între cel dela honveđime. (Mare sgomot în stânga extremă).

Ugron Gabor: Atunci păcăt, că ne prăpădim banii cu ei.

Min. Fejervary: Rog camera să ia spre cunoștință răspunsul meu și regret, că, conform dorinței contelui Apponyi, nu pot să retrag ordinațiunea. (Strigăte: Atunci cară te!)

Madarász Jozsef: Atunci pustiesce-te. (Mare sgomot).

Min. Weckerle: On. Cameră:

Ugron Gabor: Schönheit - Pfister pe acest Pappenheim! (Mare sgomot).

Min. Weckerle: Vorbesc, pentru-o Apponyi mi-a imputat, ce nu am dîșit nici-odată. Apponyi judecă cestiunea, ca și când serbarea n'ar fi avut antecedente, cu toate că e scit, că nu guvernul, ci tocmai la inițiativa honveđilor din 1848—49 guvernul a fost invitat — s'a și învoit — ca să se facă o frumoasă serbare națională, la care să potă lua parte și Ungaria oficială, mai corect dîș, și armata. Dér n'a succed. S'au făcut mai multe încercări și deoparte și de alta; s'a dîș, că s'a greșit ba una, ba alta. Noi însă am ales calea mijlocie. Am dîș: Incercările n'au reușit, fiă dér acésta o astfel de serbare, la care Ungaria oficială, puterea esecutivă (armata) să nu ia parte, (Aprobări în drépta. Mare sgomot în stânga și stânga extremă), ér pentru reușirea ei noi vom face tot posibilul. Inuși honveđii dela 1848—49 au aflat de naturală acésta modalitate și numai acolo (arată spre stânga extremă) s'au reușit érași valorile. De ce vă siliți să puneți guvernul în opoziție cu camera? Noi nu suntem dator a ține sémă numai de dispoziția acestei camere, căci noi deși aici trebuie să avem rădăcina, mai suntem afară de acésta și guvernul Majestății Sale. (Sgomote prelungite în stânga și stânga extremă. Strigări: Trăește regele!) Și cel ce nu voesc să-și făurească capitală politică contra noastră, acela nu va nega, că noi trebuie din toate punctele de vedere să fim cu atențiune. Camera deputaților, se reprezintă pe sine însăși, reprezintă opinia publică; noi însă, nu reprezentăm numai aceea, ci reprezentăm totodată și Coróna (Strigări: Dér care este părerea Corónei?) Care este părerea Corónei, noi avem s'o spunem, până când stăm la acest loc. Aici nu trebuie să se constate opoziție

între națiune și Corónă. (Sgomot). Dela guvern se poate pretinde să venereze pe eroi, dér el nu se poate lasa a fi terorizat de opoziție cu aceea, că în ce chip să-și manifeste acésta venerațiune... N'am dîș nici-odată, că serbarea are caracter de demonstrațiune politică, am dîș numai, că unii au voit s'o deterioreze la demonstrațiune politică.

Karolyi Gábor: Déca-đi chiar nici eu n'am voit să demonstrez. (Iaritate).

Min. Weckerle: N'a fost ore demonstrație politică, când ați recurs la terorism contra arangierii oficiale a serbarii? N'a fost demonstrație politică, când s'a votat pentru amânarea serbarii? Și étă ađi tot acei ómeni, cari cu două săptămâni înainte nu numai că voiau să stea departe de serbare, ci cărtiau, că de ce se pășese pe teren demonstrativ, iau ađi în nume de rău ministrului de honveđi pentru că a dat ordinațiunea din cestiune. Ori și ce ar dîce Apponyi, ele nu și-a putut câștiga garanții, ba însuși factorii competenți au dîș, că și ei se rețin dela demonstrații, deci guvernul unguresc s'a decis a sta departe de serbare. („Eljen“-uri în drépta, „Hooh“-uri pe băncile opoziției).

După ce contele Apponyi făcu o scurtă reflexiune la vorbirea ministrului președinte, declarând, că nu ia spre cunoștință răspunsul ministrului Fejervary și după ce mai dize câteva cuvinte și Weckerle, se procede la votare. Răspunsul ministrului de honveđi se primese cu 131 contra 71 voturi.

Din dieta boemă.

În ședința dela 17 Maiu n. s'au înțemplat în dieta din Praga lucruri cari au produs senzația pretutinden. Galeriele erau pline. În sală deputații germani erau în număr complet. Băncile Cehiloru bătrâni și ale Cehiloru tineri însă erau aproape goale. După deschiderea ședinței se constată déca sunt destui membri pentru a se pute lua hotăriri. Constatându-se numărul suficient de membri se începe discuția.

Deputatul ceh Kutschera ia mai întâie cuvântul. Elu declară, că nu vorbesce numai în numele partidei sale, ci a întregului popor boem, atunci când rogă pe președinte să ia dela ordinea zilei proiectul de lege referitor la formarea judecătoriei de ocol din Trautenau, care tinde la bucătărea țării. Cu atât mai vârtos să-lu ia dela ordinea zilei, cu cât la ordinea zilei este budgetul. Este imposibil a se întrerupe discuția budgetului și a se vota un proiect, care este îndreptat contra independenței și unității regatului boem.

Președintele dize, că majoritatea s'a învoit, ca proiectul să fi pus la ordinea zilei (Cehii tineri strigă: Asta nu-i majoritate! Marii proprietari nu se țin de aici).

Edmund Gregr: Acésta este o majoritate falsificată. Avem un sistem electoral nedrept; marii proprietari nici jumătate n'ar trebui să fi aici.

Președintele sună clopoțelul și după ce sgomotul mai slăbi, invită pe raportorul Funke să citească proiectul. Funke voia să mergă lângă masă, dér Herold se anunță la cuvânt. Președintele însă îi refuză cuvântul. Într'acestea un sgomot teribil se năsou. Cehii tineri protestau din răsufer, deputații germani sbierau grozav. Gregr sare de pe bancă și strigând din pumni dize: Acésta e nedreptate! Într'acestea Funke ajunge la masă, dér din nou se iscă un sgomot uriaș. Cehii tineri opresou pe stenografi dela stenografare, rup hârtia, aruncă călimarul și condeiele, pe când deputații germani sbierau ca ești din fire.

După o pauză de 1/2 óră președintele închide ședința. Germanii și marii proprietari părăsiră sala. Cehii tineri însă rămaseră, temându-se ca nu cumva după depărtarea lor ședința să se redeschidă

În cele din urmă s'au depărtat și ei, dér atunci se încep un sgomot și mai puternic pe galerii. Studentii cehi încep să strige: Piară nobilimea noastră! Jos cu Zeithammer! Piară Harrach! Nobilimea trebuie alungată afară din țară! etc.

In conferența partidei Cehiloru tineri fracțiunea Vasaty a propus, ca proiectul guvernului să se zădărnicească prin obstrucțiune.

O soire telegrafică din Praga spune, că guvernatorul a primit ordin, ca pe baza dispozițiilor pre înalte, dieta să se închidă.

DIVERSE.

Cea mai mare tipografie din lume este tipografia guvernului din Washington. Susținerea ei costă pe an, în calcul de mijloc, 3.500.000 dolari (à 2.40 fl.) Numărul lucrătorilor din ea sunt 3100. În stabilimentul acesta se confecționează toate lucrările de tipar și compactorii pentru amândouă congresele, pentru diferitele ministerii și numeroșele lor birouri, pentru curtea supremă a Uniunii, pentru biblioteca națională. În anul trecut tipografia a confecționat 210.000 risuri de hârtie, cari au costat 100.000 dolari; 24.000 funți negră, 28.400 funți cleiu, 14.000 funți săpun, 140 buți făină, 6000 funți potaș, 6000 funți tort, 4000 funți ață, 4000 gliocerină, 4000 funți animon, 2000 funți cupru, 1000 funți plumb, 700 funți cêră, 3600 pachete hârtie aurită, 40.000 funți piele rusescă, 4000 duzine piei de oiă, 4000 bucăți pânză de legat, 300 duzine piei turcesce saffian, și 230 urme pătrate piele de vitel. Toate lucrările de litografie și cartografia se confecționează în New-York și Philadelphia, acestea recer pe an 70.000 dolari. Pentru gravuri în metal se plătesou la an 10.000 dolari.

O statistică a cardinalilor. Din incidentul morții cardinalului Zigliari s'a făcut o statistică a tuturor cardinalilor. Cu totul sunt 60 de cardinali. Dintre aceștia câte unul sunt de 88, 87, 86, 85, 84, 82, 81, 80 și 78 de ani; doi de câte 77, unu de 76, câte unul de 75 și 74, trei de câte 73, unu de 72, patru de câte 71, câte unu de 69 și 68, câte trei de 67, 66, 65 și 63, câte patru de 62, unu de 61, câte doi de 60 și 59, câte unu de 58, 57, 56 și 54, trei de câte 53, doi de câte 50 și unu de 46 ani. Papa Leo XIII a înmormântat deja până acum 92 cardinali, dintre cari 39 creați de el însuși.

Nenorocirea unei caravane. Un diar din Berlinu primesce dela un correspondent al său din Nazaret soirea, că într'una din zilele trecute au sosit la otelul Hesselsverd, aflător pe șoseaua dintre Djenin și Nazareth doi turiști străini, într'o stare foarte deplorabilă. Pe drumul dintre Nablus și Ierusalim au perit 100 de Ruși, cari veniseră în pelerinagiu pe pământul sfânt. Ei făceau parte dintr'o caravană mare compusă din 1000 de ómeni. Plăia continuă, grindina și zăpada au făcut drumurile aproape impracticabile și din cauza acésta nenorocirii peregrini au perit. Soirea acésta, aproape de necredut și confirmată pe deplin de diarele rusesce. Ast-fel („Zerk, Westnik“) din Ierusalim spune, că o întregă caravană compusă din 1000 de ómeni au perit în mare parte pe drum și din ea n'a ajuns decât o mică rămășiță la Ierusalim. La 9 Martie au fost găsite pe drum 85 de cadavre (14 pelerini și 71 de femei). Din Ramala au fost duși la Ierusalim 40 de bolnavi, aproape degerați. Nu se știe încă numărul total al victimelor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregorlu Maior

Cursul la bursa din Viena.

Nr. 6332—1893.

Din 18 Maiu 1892.

Renta ung. de aur 4%	114.70
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	124.—
" " " " argint 4 1/2%	110.20
Oblig. " " " de ost. I. emis.	121.—
" " " " " II "	—
" " " " " III "	—
Bonuri rurale ungare	96.40
" " croato-slav.	—
Despăgubirea dijmei de vin	97.50
Imprum. ung. ou premii.	147.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	142.—
Renta de hârtie austr.	97.50
" " argint "	97.10
" " aur "	116.85
Losuri din 1860	147.—
Acții de-ale Băncii austro-ung. . . .	976.—
" " " " ung. de credit. 383.50	
" " " " aust. de credit. 330.25	
Argint	5.80
Galbeni imp.	9.80
Napoleondori	60.37 1/2
Mărci imp. germ.	123.90
London (lire sterlinge)	48.97 1/2
Rente de corone austr.	96.10
" " " " "	94.10

Cursul pieței Brașov.

Din 19 Maiu

Banenote rom. Cump. 9.70	Vënd. 9.76
Argint român. " 9.65	" 9.70
Napoleon-d'ori " 9.76	" 9.79
Galbeni " 5.70	" 5.75
Ruble rusești " 127.—	" —
Mărci germane " 59.80	" 60.20
Lire turcești " 10.92	" —
Scrișuri fonc. Alb. 6% 101.—	" —
" " " 5% 101.50	" —

PUBLICAȚIUNE.

Deoarece statutul asupra haurilor, birturilor și cafenelelor de pe teritoriul orășenesc, aprobat de Inaltul Ministeriu reg. ung. în 10 Martie a. c. Nr. 11299, **întră în putere de drept cu 1 Iunie a. c.**, de aceea se face atenție toți posesori susnumitelor localități, cumca statutul acesta, care se poate cumpăra cu 5 cr. per bucată dela căpitanatul orășenesc seu din expeditul magistratual, este de a se afișa în fișoare din amintitele localități.

Se observă mai departe, cumca pentru ținerea deschisă a localității peste timpul polițian de închidere și anume **celu multu până la 2 ore dimineața**, este de a se plăti o taxă lunară de 5 fl. v. a. și că serviciul femeesc în astfel de localități este pendent de anumite condițiuni.

Brașov, 13 Maiu 1893.

1193—3 **Magistratul orășenesc.**

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în librăria Nicolae Ciureu, și în tutungeria I. Gross.

HERKULESBAD

(Herkulesfürdő, Ungarn.)

Stațiune de cale ferată postă și telegrafu.

Termele de puciosă și de sare cu renume universalu.

Căldură terestică până la 56° C.

Inceputul sezonului 1 Mai.

Förte frecventate și pentru cura climatică. — În anul 1887 **Maiestatea Sa Impărătesă-Regină a Austro-Ungariei** a onorat cu augusta sa prezență timp de 6 săptămâni această baie.

Locul de întrunire internaționalu alu tuturor ce au lipsă de leuire. Posița admirabilă în valea Cernei înconjurată de munti uriași.

Palate splendide pentru toate isvörelle.

Iluminare electrică, zidiri noue mari.

Oteluri grandioase, salon pentru cură, orchestră, teatru Variétés (deschis din anul trecut), locuri de preumblare și de excursiuni, excursiuni pe munti, masajiu, gimnastică suediană, băi electrice, stabilimentu pentru cură cu apă rece.

Juncțiune cu trenurile **Expres și Orient.** Favoru la prețuri de călătoriă. Juncțiune cu vapoarele pentru toate puaturile duuărene via Orșova.

Clima favorabilă. Aerul liberu de prafu, bogat în ozon. Posița apărată.

Consultațiuni la numeroși medici ai băiloru în toate limbelle europene și orientale.

105.3—4

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiu este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă alu Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celoru mai cerbiciose la stomach și pânțec, în contra cărcelilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroidelor și a celoru mai diferite bole femeesci a luat acestu medicamentu de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încöce.—Prețulu unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiulle se voru urmări pe cale judecătörescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticleă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este förte bine cunoscută ca unu remediu popularu cu deosebire prin trasu (frotat) alină durerile de șoldină și reumatismu și a altor urmări de răceală. — Prețulu unei sticle originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe basa de natron Acid-salicylicu)

La întrebuințarea zilnică, cu deosebire importantă pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătösă și mai departe a dinților. Prețulu sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Triniterea principală prin

Farmacistul A. Moll, c. și r. furnisoru alu curții imperiale Viena, Tuchlauben 9. Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La deposite se se cëră anumitu preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victoru Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

77.—9.

INSTITUTUL DE CREDITU ȘI DE ECONOMII

Cheque-Conto la postă Nr. 505.

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

„ALBINA“
FILIALA BRAȘOVU,

primesce depunerii spre fructificare pe lângă 4 1/2% și plătesce însași darea de venitü pentru ele.

Escomptează cambiü cu interese dela 5 1/2 în sus;

Acordă împrumuturi pe ipotece, până la jumătate a valörei lorü cu 6%;

Lombardează efecte și monete, acordându 85% din valörea de curs, și

Giuvării și mărfuri acordându 2/3—3/4 a valörei lorü ca împrumutü, cu procente dela 5 1/2 în sus,

Cumperă și vinde efecte. Valute și devise cötate la bursele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursulü zilei, recomandându mai alesu pentru plasări de capitali dit-ritele efecte române, cari pe lângă cea mai mare asigurantă ofer unu produsu de peste 5%, și cari se află totdeauna de vëndare la casa institutului în Brașov;

Efectuesce sub cele mai ieftine condițiuni plăți și incassări și eliberează asemnate asupra tuturorü piețelorü, mai ales din România;

Rescumperă fără nici o detragere cupöne, le escomptează naintea scadenței lorü și cumperă ou cele mai bune prețuri cupöne dela efecte române;

Ingrigesce în comisiune ori și ce transacțiă ajutată fiindu de legăturile ce le întreține cu firme de rangul primü în Budapesta, Viena și Bucuresci, de a putea servi clientellei sale în celü mai culant și folositorü modü;

Dă cu chiriă magazine și locuri de depou pe teritoriulü seu alătörea cu gara reg. ung. de stat și legatü cu această cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și în fine

Face asigurări asupra vieței omului, ca reprezentantă a societății de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, după condițiunile avantagiöse ale acestei societăți, în toate combinațiunile.

Biroul: piața, tîrgulu botelorü Nr. 22, etagiulü I.

Öre de oficiu: 1/28—1/22, öre de cassă: 8—1.

7—*

A V I S U !

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se potü face și reïnoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cärei luni.

Domnii abonati se binevoiască a arăta în deosebi, când voiescä ca espedarea se li-se facä după stilulü nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa lămuritü și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Instalație nouă. Durata sesiunei balneare Maiu—Septevvre. Lumina electrică. **BAIA DE CURĂ**

B U Z I A S

stațiunea gara Lugos seu Temesvár.

Tarifü pe zone Budapesta—Orșova c. f. ungare.

La toate trenurile suntü la dispozițiã publ. Omnibuse elegante à 1 fl. și echipage à 1 fl. 50 cr. de personă.

Isvöre de ferü cu conținutü bogatü în acidü carbonicü (Isvörelle Iosef și Mihael), recomandate de medicii cei mai renumiți contra bölelorü de femei, anemice, gälbinare, hemoroidi, suferințe de stomacü, catare de beșică. Băi calde cu conținutü de ferü instalatü cu edificiu nou pentru Dame și Domni, băi de nomölu (moorü). Climă plăcută, locuințe ieftine, serviciu promptü, și bucate escelente. Musică de mai multe ori pe zi.

Mediculü băilorü **Dr. Georg v. Sántha.**

Institutü hidropaticü și de cura lui Kneipp în Buzias. Pentru öspeți, cari au necesitate de băi reci, de cura Kneipp seu instalatü cu totü confortulü, asemenea cura de Masage și electricitate.

Directorü este renumitulü specialistü:

Dr. Peter Fajth.

Apa minerală a isvörelorü Iosef și Mihael este renumită și ca beatură răcoritöre și plăcută pentru conținutü abundantü de acidü carbonicü.

Informațiuni, prospecte și comande prin

Direcțiã balneară în Buzias.

Nr. 121.1—6.